

кар'єрного процесу.

Перспективою подальших наукових досліджень у даному напрямі є уточнення визначень понять "ділова кар'єра" та "соціальна кар'єра".

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Арапова Н. С. Словарь иностранных слов: актуальная лексика, толкования, этимология / Н. С. Арапова, Р.С. Кимягарова, Л. М. Баш, А. В. Боброва, Г.Л. Вячеславова. – 2-е изд., доп. – М. : Цитадель, 1999. – 335 с.
2. Бодалев А. А. О содержательном наполнении понятия "карьера" и ее вариантах. Как становятся великими и выдающимися / А. А. Бодалев, Л. А. Рудкевич. – М.: Квант, 1997. – С. 53 – 57.
3. Большой энциклопедический словарь / А.М. Прохоров (ред.). – 2.изд., перераб. и доп. – М. : Большая Российская энциклопедия, 1998. – 1456с.
4. Виноградський М.Д. Управління персоналом: Навч. посібник / М. Д. Виноградський, С.В. Беляєва, А.М. Виноградська, О. М. Шканова. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 504 с.
5. Гнедина Т. Г. Динамика карьерных ориентаций личности руководителя: Автореф. дис. ... канд. психол. наук / Т. Г. Гнедина. – Хабаровск: Б.в., 2006. – 28 с.
6. Иванцевич Дж. М. Человеческие ресурсы управления / Дж. М. Иванцевич, А.А. Лобанов. – М.: Дело, 1993. – 304 с.
7. Кибанов А. Я. Управление деловой

карьерой персонала: Ученик / А. Я. Кибанов. – М.: ИНФРА-М, 1997. – С. 298 -307.

8. Ладанов И. Д.. Практический менеджмент (Психотехника управления и самоотренировки) / И.Д. Ладанов. – М.: Корпоративное управление, 2004. – 496 с.
9. Могилевкин Е.А. Карьерный рост: диагностика, технологии, тренинг: Монография / Е.А. Могилевкин. – СПб.: Речь, 2007. – 336 с.
10. Ожегов С.И. Толковый словарь русского языка / С. И. Ожегов, Н. Ю. Шведова. – М.: Изд-во ИТИ Технологии, 2006. – 944 с.
11. Пряжников Н.С. Профессиональное и личное самоопределение /Н.С. Пряжников. – М.: Изд-во "Институт практической психологии"; Воронеж: НПО "МОДЭК", 1996. – 256 с.
12. Филиппов Ф.Р. Карьера: Энциклопедический социологический словарь / Ф.Р. Филиппов. – М.: РАН ИСПИ, 1995. – С. 262 – 263.
13. Хміль Ф. І. Управління персоналом: Підручник для студ. вищ. навч. закл./ Ф.І. Хміль. – К.: Академ-видав, 2006. – 487 с.
14. Шекшня С. В. Управление персоналом современной организации : учебное пособие. - 5-е изд. / С.В. Шершня. – М.: ЗАО "Бизнес-школа "Интел-Синтез", 2002. – 352 с.
15. Noe R.A., Noe A.W., Bahhuber J.A. An investigation of the correlates of career motivation // Journal of Vocational Behavior, 1990. Vol. 37. № 3. P. 340 – 356.
16. White M.C., Smith M.A, Barnett T.A. A typology of executives career specialization // Human relation, 1994. Vol. 47. P. 437 – 485.

Рецензент д.е.н., професор ХНЕУ Отенко І.П.

Експерт редакційної колегії к.е.н., доцент УкрДАЗТ Сухорукова Т.Г.

УДК 332.8

ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНЕ ПАРТНЕРСТВО ЯК ФАКТОР ЕФЕКТИВНОГО РОЗВИТКУ СОЦІАЛЬНОГО КОМПЛЕКСУ РЕГІОНУ

*Пакуліна А.А., к.е.н, доцент (ХНУБА),
Пакуліна Г.С., студентка (УкрДАЗТ)*

Обґрунтовано, що механізм партнерства між владою і бізнесом, який формується в даний час в Україні знаходиться в стадії розвитку і тому потребує значного вдосконалення як законодавчо-правової, так і методологічної бази. Доведено, що ефективним інструментом досягнення стратегічних цілей розвитку соціального комплексу регіону є використання механізму державно-приватного партнерства. Представлені логічна схема формування ефективного механізму проектів державного приватного партнерства на рівні соціального комплексу регіону. Обґрунтовані пропозиції, спрямовані на реалізацію заходів, пов'язаних з використанням потенціалу державно-приватного партнерства в цілях підвищення ефективності бюджетних витрат.

Ключові слова: соціальний комплекс, державно-приватне партнерство, регіон, ефективність, проект.

ГОСУДАРСТВЕННО-ЧАСТНОЕ ПАРТНЕРСТВО КАК ФАКТОР ЭФФЕКТИВНОГО РАЗВИТИЯ СОЦИАЛЬНОГО КОМПЛЕКСА РЕГИОНА

*Пакулина А.А., к.э.н, доцент (ХНУСА),
Пакулина А.С., студентка (УкрГАЗТ)*

Обосновано, что формирующийся в настоящее время в Украине механизм партнерства между властью и бизнесом находится в стадии развития и поэтому требует значительного совершенствования как законодательно-правовой, так и методологической базы. Доказано, что эффективным инструментом достижения стратегических целей развития социального комплекса региона является использование механизма государственно-частного партнерства. Представлены логическая схема формирования эффективного механизма проектов государственно-частного партнерства на уровне социального комплекса региона. Обоснованы предложения, направленные на реализацию мер, связанных с использованием потенциала государственно-частного партнерства в целях повышения эффективности бюджетных расходов.

Ключевые слова: социальный комплекс, государственно-частное партнерство, регион, эффективность, проект.

PUBLIC-PRIVATE PARTNERSHIP AS A FACTOR OF EFFECTIVE DEVELOPMENT OF THE SOCIAL COMPLEX OF THE REGION

*Pakulina A.A., Associate Professor, Cand.Sc. (Econ.) (KhNUCA),
Pakulina H.S., Student (USA of RT)*

Substantiated, the mechanism of partnership between government and business, which is now forming in Ukraine and is in the development stage, and therefore requires a significant improvement of the legal and methodological base. It is proved that the use of public-private partnership is an effective tool to achieve the strategic goals of the social complex of the region. Presented the logical scheme of forming an effective mechanism of public private partnership projects at the level social complex of the region. Substantiated the propositions, which are aimed at the implementation of measures related which use of the potential of state-private partnership in order to enhance the efficiency of budget expenditures.

Keywords: social complex, public-private partnerships, region, efficiency, project.

Постановка проблеми та її зв'язки з науковими та практичними завданнями. Одним з ефективних і основоположних інструментів досягнення стратегічних цілей розвитку соціального комплексу регіону сьогодні є використання механізму державно-приватного партнерства (ДПП). Зростаюча роль державно-приватних партнерств, з одного боку, і складний, комплексний характер ДПП-проектів - з іншого, у вирішенні завдань посткризового та соціально-економічного розвитку України та її регіонів, вимагають введення нових, створених на базі передового зарубіжного досвіду, стандартів оцінки результатів такої взаємодії, а також пред'являють нові вимоги до методик оцінки ефективності та управління проектами ДПП, що визначає актуальність і практичну значимість теми нашого дослідження.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, на які спирається автор з посиланням на джерела. Регіональні аспекти державно-приватного партнерства, його ролі в соціально-економічному розвитку територій представлені в наукових працях українських вчених: В. Куценко [1], В. Новікова [2], С. Пакуліна [3] та ін. Проте зазначена проблема залишається недостатньо

вивченою як в українській, так і в світовій науці. Документи Кабінету Міністрів України не розкривають в достатній мірі методи відбору і оцінки ефективності проектів ДПП. Не вирішено ще багато проблем, які пов'язані з удосконаленням форм взаємодії регіональної влади та бізнесу, оптимізації взаємозв'язків держави і регіонів, розробки пріоритетних напрямів регіональної соціально-економічної політики, що реалізуються у формі державно-приватного партнерства.

Виділення невирішених частин загальної проблеми, котрим присвячується стаття. У науковій літературі та законодавчо-методичних документах в даний час відсутній комплексний підхід до аналізу ефективності механізму державно-приватного партнерства, який формується у взаємозв'язку з завданнями ефективного розвитку соціального комплексу регіону. Все перераховане вище визначає істотну значимість проведення подальших досліджень у цьому напрямку, вдосконалення наявних методів та пошуку нових підходів до оцінки ефективності механізму державно-приватного партнерства, його впливу на сталий розвиток регіонального соціального комплексу.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Цілі дослідження: довести, що ефективним інструментом досягнення стратегічних цілей розвитку соціального комплексу регіону є використання механізму ДПП; обґрунтувати логічну схему формування ефективного механізму проектів ДПП на рівні соціального комплексу регіону.

Виклад основного матеріалу дослідження з обґрунтуванням отриманих наукових результатів. Сьогодні на перший план досліджень виходять проблеми різних економічних, соціальних структурно-технологічних і організаційних змін. Найважливішим елементом механізму реалізації програм розвитку регіональних соціальних комплексів і країни в цілому є економічна політика органів державної влади, що базується на системному стратегічному плануванні розвитку економіки, окремих видів діяльності територій і прийняття оперативних управлінських рішень [4, с. 74].

Одним з ефективних і основоположних інструментів досягнення стратегічних цілей є використання механізму державно-приватного партнерства, яке розглядається як перспективна форма економічного співробітництва, забезпечує рівноправність влади та бізнесу в рамках реалізації економічних проектів, спрямованих на досягнення цілей державного управління, рівні умови розвитку бізнесу, залучення та ефективного використання державних, муніципальних і приватних ресурсів [5, с. 53].

В результаті проведеного дослідження існуючих наукових публікацій з питань реалізації ДПП в зарубіжних країнах і вітчизняній практиці, а також вивчення проблематики та різних підходів до оцінки ефективності механізму взаємодії влади і бізнесу в Україні, нами розроблена структурно-логічна схема формування ефективного механізму проектів державного приватного партнерства на рівні соціального комплексу регіону, що є базою для подальшої розробки системи показників моніторингу відбору, діагностики та реалізації ДПП на всіх його стадіях, а також алгоритму інтегральної оцінки ефективності та управління механізмом державно-приватного партнерства у соціальному комплексі регіону.

Логічна схема формування ефективного механізму проектів державного приватного партнерства на рівні соціального комплексу регіону включає шість структурних блоків: інструментальна база оцінки ефективності проектів ДПП у соціальному комплексі регіону; принципи оцінки ефективності ДПП; оцінка ефективності проектів ДПП у соціальному комплексі регіону з позиції влади (держави, регіону, муніципалітету); оцінка ефективності проектів ДПП з позиції комерційних структур; оцінка ефективності проектів ДПП з позиції споживача; проекти ДПП з реалізації стратегії розвитку конкретного

регіонального соціального комплексу. Блок інструментальної бази оцінки ефективності регіональних проектів ДПП у соціальному комплексі відображає необхідність адаптації зарубіжного досвіду оцінок до умов та завдань розвитку регіонів України, необхідність використання стандартів оцінок ефективності, застосування в процесі оцінки, що використовується в практиці і законодавчо затверджених методів оцінки інвестиційної привабливості і ефективності інвестиційних проектів, що претендують на фінансування з коштів регіонального (або державного) бюджетів, а також доцільність розробки системи збалансованих показників для оцінки ефективності участі в проекті ДПП у соціальному комплексі, як окремо, з кожної сторони (владних структур (держави, регіону), комерційних структур та споживача), так і інтегральної оцінки ефективності реалізації в регіоні проекту ДПП у соціальному комплексі, використовуючи при цьому методи оцінки синергетичного ефекту. В якості основних принципів оцінки ефективності ДПП у соціальному комплексі нами виділені наступні: прийнятність і доступність; реалізованість; доказовість і обґрунтованість партнерства на основі стандартів ефективності ДПП; вибір механізму взаємодії; конкурентоспроможність; економія трансакційних витрат; стабільність і стійкість реалізації проекту ДПП; облік і розподіл ризиків у проектах ДПП у соціальному комплексі.

Незалежно від цілей оцінки й її об'єкта існують три підходи до оцінки вартості: витратний, порівняльний, дохідний. Найбільш об'єктивним та інформативним у визначенні вартості бізнесу є дохідний підхід. Він однаково добре підходить для оцінки як ринкової, так і інвестиційної вартості і дозволяє найбільш точно оцінити синергію і витрати на інтеграцію. В основі цього підходу лежить принцип очікування: будь-який актив, придбаний з метою отримання доходів, буде коштувати рівно стільки, скільки прибутків він принесе в майбутньому з урахуванням фактора часу. Ми також вважаємо, що при інтегральній оцінці ефективності ДПП-проекту в соціальному комплексі доцільно використовувати дохідний підхід.

Висновки даного дослідження і перспективи подальших робіт у цьому напрямку.

1. Механізм партнерства між владою і бізнесом, що формується в даний час в Україні знаходиться в стадії розвитку і тому потребує значного вдосконалення як законодавчо-правової, так і методологічної бази.

2. Ефективним інструментом досягнення стратегічних цілей розвитку соціального комплексу регіону є використання механізму державно-приватного партнерства.

3. Розроблену нами логічну схему формування ефективного механізму проектів

державного приватного партнерства на рівні соціального комплексу регіону доцільно використовувати у практичній діяльності регіональних органів управління.

4. При інтегральній оцінці ефективності ДПП-проекту в соціальному комплексі доцільно використовувати дохідний підхід.

5. Використання потенціалу ДПП сприяє підвищенню ефективності бюджетних витрат.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1 Куценко В. І. Соціальний вектор економічного розвитку / В. І. Куценко. – К.: Наукова думка, 2010. – 735 с.

2 Новиков В.М. Організація і розвиток соціальної сфери (зарубіжний і вітчизняний досвід) / В.М. Новиков. – К: ІЕ НАН України, 2000. –

274 с.

3 Пакулін С.Л. Трансформація економіки і розвиток соціальної сфери / С.Л. Пакулін // Економіка: проблеми теорії та практики: Зб. наук. праць. Випуск 263: В 9 т. – Том V. – Дніпропетровськ: ДНУ, 2010. – С. 1337-1341.

4 Пакуліна А.А. Стратегічне планування розвитку соціальної сфери мегаполісу / А.А. Пакуліна // Економічний простір. – Зб. наук. праць. – № 72. – Дніпропетровськ: ПДАБА, 2013. – С. 73-81.

5 Пакуліна Г.С. Регулювання розвитку соціально-значущих видів діяльності регіональної економіки / Г.С. Пакуліна // Materiały X Międzynarodowej naukowo-praktycznej konferencji [«Kluczowe aspekty naukowej działalności – 2014»]. Volume 5. Ekonomiczne nauki. – Przemysł : Nauka i studia, 2014. – S. 51-54.

*Рецензент д.е.н., професор УкрДАЗТ Кірдіна О.Г.
Експерт редакційної колегії к.е.н., доцент УкрДАЗТ Токмакова І.В.*

УДК 330.341

ВИБІР НАПРЯМІВ ФОРМУВАННЯ Й РОЗВИТКУ РОБІТНИКІВ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Черняєва Г.О., аспірант

(Науково-дослідний центр індустріальних проблем розвитку НАН України)

В статті представлено розрахунок інтегрального показника рівня формування й розвитку робітничих кадрів із застосуванням таксономічного аналізу. Кількісне значення інтегрального показника запропоновано оцінювати за шкалою Харрінгтона. Визначено рівень розвитку машинобудівної галузі Харківської області на основі виявлення обсягів виробництва продукції відповідної галузі, результати чого представлено із застосуванням інструментарію матричного аналізу. Подано характеристику відповідних квадрантів матриці, до яких потрапляє підприємство, що визначає пріоритетні напрями формування й розвитку робітничих кадрів. Розроблено рекомендації розв'язання проблем, пов'язаних з забезпеченням випереджувального розвитку професійно-технічної освіти на протязі життя.

Ключові слова: напрями формування й розвитку робітничих кадрів, рівень розвитку галузі, таксономічний аналіз, матричний аналіз, робітники, підприємство.

ВЫБОР НАПРАВЛЕНИЙ ФОРМИРОВАНИЯ И РАЗВИТИЯ РАБОЧИХ НА ПРЕДПРИЯТИИ

Черняева А.А., аспирант

(Научно-исследовательский центр индустриальных проблем развития НАН Украины)

В статье представлен расчет интегрального показателя уровня формирования и развития рабочих кадров с применением таксономического анализа. Количественное значение интегрального показателя предложено оценивать по шкале Харрингтона. Определен уровень развития машиностроительной отрасли Харьковской области на основе выявления объемов производства продукции соответствующей отрасли, результаты чого представлены с применением инструментария матричного анализа. Представлена характеристика соответствующих квадрантов матрицы, в которые попадает предприятие и определяет приоритетные направления формирования и развития